

**Program działań ekologicznych
w Szkole Podstawowej
im. Powstańców Wielkopolskich w Strzałkowie
na rok szkolny 2021/22**

Piękno tej ziemi skłania mnie do wołania o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń. Jeśli kochacie tę ojczystą ziemię, niech to wołanie nie pozostanie bez odpowiedzi!”

Papież Jan Paweł II

1. Wstęp

Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne”. zostało określone jako jeden z priorytetów edukacyjnych dla szkół w roku szkolnych 2021/2022.

Świat przyrody jest fascynujący, piękny i tajemniczy. Dostarcza nam on pozytywnych emocji oraz wzbudza zainteresowanie i podziw, wciąż odkrywamy go na nowo. Obcowanie z przyrodą daje spokój, co jest pewnym rodzajem terapii i dlatego już od najwcześniejszych lat życia człowieka należy tak kształtować jego sposób myślenia i zachowania, aby umiał o nią zadbać. W czasach gwałtownych zmian oraz szybkiego rozwoju cywilizacji pojęcia: ekologia, edukacja ekologiczna, ochrona środowiska nabierają coraz większego znaczenia. Zanieczyszczone powietrze, woda, gleba, obumierające drzewa, ginące zwierzęta – „wołają o pomoc”. Problem ten dotyczy wszystkich mieszkańców naszej Ziemi, dlatego też ochrona środowiska przyrodniczego jest koniecznością.

Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży stanowi w obecnych czasach jedno z najpoważniejszych zadań. Jest to szczególnie istotne, gdyż dziecko z jednej strony narażone jest na oddziaływanie zanieczyszczeń środowiska, a z drugiej jest świadkiem i obserwatorem zmian, jakie w tym środowisku zachodzą.

Ideą tego programu jest budzenie i rozwijanie więzi emocjonalnej z otaczającą przyrodą, rozwijanie świadomości uczniów o potrzebie ochrony środowiska oraz kształtowanie postaw proekologicznych na miarę ich możliwości rozwojowych.

Zakres problematyki ekologicznej jest bardzo szeroki. W poniższym programie uwzględniono wybrane zagadnienia. Może on być modyfikowany i kontynuowany w kolejnych latach.

Wdrażając program ekologiczny chcemy kształcić u uczniów, ich rodziców oraz pracowników placówki postawy takie jak:

- poczucie moralnej odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego i społecznego,
- dostarczyć rzetelnej wiedzy o naturalnym środowisku przyrodniczym,
- dostarczyć odpowiednich wzorców zachowań ekologicznych
- kształtować umiejętność i chęć działania na rzecz środowiska.

2. Cele

Cele główne:

- Rozbudzanie u uczniów zainteresowań przyrodniczych; dostrzeganie i poznawanie piękna otaczającej nas przyrody;
- Kształtowanie i podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska w tym kształtowanie postawy ekologicznej;
- Poszerzenie oferty dydaktycznej;
- Kształtowanie umiejętnego współżycia człowieka z przyrodą.
- Nabywanie opiekuńczego stosunku do świata zwierząt i roślin.
- Ukazywanie zagrożeń jakie niesie działalność człowieka dla świata przyrody i jego samego.
- Kształtowanie gotowości i umiejętności działania w zakresie ochrony środowiska.

Cele szczegółowe programu:

- Uświadomienie znaczenia i piękna otaczającego środowiska naturalnego;
- Zdobywanie, pogłębianie i utrwalanie wiadomości na temat życia roślin i zwierząt;
- Rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności o obecną i przyszłą jakość życia (stan środowiska przyrodniczego) na Ziemi;
- Aktywne uczestnictwo w poznawaniu przyrody poprzez bezpośrednią obserwację, eksperymentowanie, poszukiwanie; formułowanie wniosków i spostrzeżeń;
- Zapoznanie z przyczynami i skutkami zanieczyszczenia środowiska (wód, powietrza, gleby);
- Zapoznanie z zasadami i sposobami ochrony środowiska przyrodniczego (i rozumienie konieczności ich przestrzegania);
- Włączanie w akcje i działania proekologiczne;
- Kształtowanie właściwych nawyków (oszczędzanie wody, energii, segregowanie odpadów – w celu recyklingu, itp.);
- Wdrażanie do podejmowania działań ekologicznych w najbliższym otoczeniu i we własnym życiu;

- Stwarzanie możliwości oddziaływania poprzez edukację uczniów na inne osoby (członków rodzin, innych ludzi);
- Poszerzanie zasobu słownictwa o znaczeniu przyrodniczo-ekologicznym;
- Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia;
- Rozbudzenie potrzeby kontaktu z przyrodą;
- Obcowanie z przyrodą – wycieczki, spacer, zajęcia w terenie;
- Rozbudzanie wrażliwości na piękno i bogactwo środowiska przyrodniczego;
- Rozwijanie umiejętności systematycznego dbania o zwierzęta i rośliny (dokarmianie zwierząt w czasie zimy, opieka nad klasowym akwariem, hodowla roślin sadowniczych i warzyw);
- Wdrażanie do zdrowego stylu życia – aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, zdrowe odżywianie się;
- Kształtowanie poczucia własnej wartości i przydatności dla środowiska.

3. Zadania

zadanie	sposób realizacji	odpowiedzialny	Termin	odbiorcy
Określenie aktualnego poziomu świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych.	Narzędzia diagnostyczne – aplikacja Forms	Nauczyciel biologii i matematyki	IX- X IV-V	Cała społeczność szkolna
Zwiększanie wiedzy nauczycieli w temacie ekologii oraz działań proekologicznych	- Szkolenie nauczycieli w zakresie Energii Jądrowej w ramach projektu:” „Jak uczyć o energii jądrowej” - Przeprowadzenie lekcji pokazowej - Udział nauczycieli w kursach i konferencjach o tematyce ekologicznej	Nauczyciele matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych, edukacji dla bezpieczeństwa	cały rok IX- VI	Społeczność szkolna

<p>Działania propagujące selektywną zbiórkę i recykling, ograniczanie powstawania odpadów,</p>	<p>-Zorganizowanie akcji SPRZĄTANIE ŚWIATA – POLSKA 2021 „Myślę, więc nie śmieczę”</p>	<p>Dorota Wojtaszak Barbara Gulczyńska Maria Hodak+ zainteresowani nauczyciele</p>	<p>IX- X</p>	<p>Społeczność szkolna oraz seniorzy</p>	
	<p>- ogłoszenie szkolnego konkursu zbiórki baterii</p>	<p>Iwona Rogowska+ wychowawcy klas</p>	<p>cały rok</p>		
	<p>- wycieczki i zajęcia w gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (praktyczna nauka segregacji śmieci)</p>	<p>nauczyciele klas I-IV</p>	<p>IX - VI</p>		<p>uczniowie klas 1-4</p>
	<p>- Pozyskiwanie materiałów z recyklingu oraz wspólne szycie tekstylnych toreb ekologicznych i rozdanie ich w środowisku</p>	<p>A. Popielarska I. Malik</p>	<p>X – VI</p>		<p>uczniowie klas 1-8</p>
	<p>- Kreatywne prace ekologiczne z odpadów na zajęciach techniki w klasie piątej.</p>	<p>nauczyciele techniki</p>	<p>cały rok</p>		<p>uczniowie klas 5</p>
	<p>Upcykling - daj nowe życie odpadom (Wykorzystywanie odpadów do tworzenia nowych, przydatnych rzeczy np. ze słoików czy butelek szklanych tworzenie wazonów, z plastikowych butelek instrumentów muzycznych, z puszek metalowych pojemników na przybory szkolne itp.</p>	<p>nauczyciele klas I-III nauczyciele techniki i plastyki</p>	<p>cały rok</p>		<p>uczniowie klas 1-8</p>
<p>Eko prezent dla babci i dziadka, mamy i taty (- wykonanie ekologicznych prezentów dla najbliższych z materiałów naturalnych lub recyklingowych)</p>		<p>cały rok</p>			

	<p>Pokaz mody ekologicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie strojów z materiałów pochodzących z recyklingu, - zorganizowanie pokazu mody 	<p>nauczyciele klas I-III nauczyciele techniki i plastyki,</p> <p>Anna Łęcka Karolina Jakubowska</p>	<p>III 2022</p>	<p>uczniowie klas 1-8</p> <p>uczniowie klas 2</p>
--	---	--	-----------------	---

Przeciwdziałanie zmianom klimatu i ich skutkom	- wyjaśnianie zjawisk przyrodniczych na przykładzie rzeczywistych procesów, obiektów, doświadczeń oraz na zajęciach w terenie (np. smog, dziura ozonowa, efekt cieplarniany, degradacja gleb itp.)	Nauczyciele przyrody, geografii, edukacji wczesnoszkolnej	cały rok	SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNA	
	- pomiar czynników pogodowych przy pomocy stacji meteo – interpretacja uzyskanych wyników - PROWADZANIE OBSERWACJI POGODY PRZY UŻYCIU ELEKTRONICZNEJ STACJI METEO	nauczyciele chemii, fizyki, geografii, biologii, przyrody	cały rok		
	- realizacja tematycznych projektów edukacyjnych poświęconych niekorzystnym zmianom w środowisku np. badanie zanieczyszczeń powietrza, ocena stanu środowiska na podstawie skali porostowej itp.	nauczyciele przyrody i geografii, biologii	cały rok		
	- prezentowanie odnawialnych i nieodnawialnych zasobów przyrody oraz szukanie propozycji racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.	nauczyciele biologii, chemii, geografii, fizyki i przyrody, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	cały rok		uczniowie klas 1-8
	- projektowanie i przeprowadzanie doświadczeń potwierdzających że powietrze jest mieszaniną, która jest zanieczyszczona		cały rok		uczniowie klas 4-8
	- zajęcia terenowe (wokół szkoły) ukazujące źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza;	nauczyciel fizyki, biologii, geografii i chemii	cały rok		

	<ul style="list-style-type: none"> - poszukiwanie sposobów postępowania pozwalających chronić powietrze przed zanieczyszczeniami np.: - ECO-trendy - Moda na zero waste (np. propozycje warsztatów o tematyce - "Naturalne środki czystości", - "Naturalne kosmetyki", "Gotowanie z resztek", - "Dekoracje w stylu zero waste" 	<p>nauczyciele chemii, biologii, geografii, przyrody, edukacji dla bezpieczeństwa,</p> <p>nauczyciele chemii, biologii, geografii, przyrody, edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>wychowawcy klas,</p> <p>nauczyciele klas IV-VIII</p>	<p>cały rok</p>	<p>uczniowie klas 1-8</p> <p>cała społeczność szkolna</p>
--	---	--	-----------------	---

<p>Zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie proces degradacji gleby oraz powstrzymanie utratę różnorodności biologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wycieczek edukacyjnych np. do Palmiarni, Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego, Wielkopolskiego Parku Narodowego; 	<p>Nauczyciele przyrody, biologii, geografii, wychowawcy klas</p>	<p>cały rok</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie chronionych gatunków roślin i zwierząt - tworzenie zielników drzew i roślin zielnych 	<p>nauczyciele biologii i przyrody oraz edukacji wczesnoszkolnej</p>	<p>cały rok</p>	<p>cała społeczność szkolna</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie i pielęgnowanie przyszkolnego sadu ze starych odmian jabłoni, śliw i gruszy oraz szkolnego ogródka z warzywami oraz ziołami, wzbogacanie szkolnych rabat kwiatowych o nowe gatunki <p>BIO – inspiracje Dzień Niezapominajki</p> <p>wysianie nasion niezapominajek w ogródku szkolnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - założenie łąki kwietnej w ogródku szkolnym i hodowli w salach, - prowadzenie hodowli nowalijek, - warsztaty florystyczne: "Kwiaty, kwiatki, kwiatuszki" - <p>wykonanie kwietnych dekoracji klas</p>	<p>wolontariusze, nauczyciele biologii, chemii oraz sympatycy</p>	<p>cały rok</p>	<p>cała społeczność szkolna</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Projekt "Ptasia gospoda" (dokarmianie ptaków zimą, - przygotowanie karmników, 	<p>Barbara Mądra Wychowawcy klas 1-3</p> <p>Renata Radzińska Wychowawcy klas 1-3</p>	<p>IV- VI</p>	<p>uczniowie klas 1-3</p> <p>uczniowie klas I-III</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - zebranie karmy dla ptaków, - zbieranie i suszenie nasion i owoców przeznaczonych na pokarm dla ptaków w okresie zimowym np.: jarzębina, - systematyczne dyżury przy karmnikach, <p>Ratuj pszczołę - Dzień Pszczół (- spotkanie z pszczelarzem,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie owadów zapylających i ich znaczenia dla człowieka i przyrody, - poznanie zagrożeń i przyczyn ginięcia pszczoł oraz konsekwencji tego dla człowieka 	<p>Anna Łęcka Małgorzata Drzewiecka Nauczyciele klas 1-3</p> <p>Anna Agnieszka Wardęcka Marlena Ziółkowska nauczyciel biologii</p>	<p>XI 2021 - III 2022</p> <p>V-VI</p>	<p>uczniowie klas 1-3</p> <p>Uczniowie klas 1-3</p> <p>Uczniowie klas 1-3 uczniowie klas 6</p>
<p>Poszerzenie wiedzy z zakresu ochrony powietrza, podkreślenie znaczenia jego wpływu na nasze zdrowie i życie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek i wyjazdów np. Noc Naukowców , Noc Biologów -realizacja „Lekcji pogodowych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej” (https://www.imgw.pl/institut/edukacja) 	<p>nauczyciele przedmiotów przyrodniczych</p>	<p>cały rok</p>	<p>uczniowie klas 4-8</p> <p>uczniowie klas 4-8</p>

	<p>Dzień Drzewa - (poznanie rodzajów i znaczenia drzew,</p> <p>- konkurs plastyczny dla klas I – III</p> <p>- Jestem Eko - podróżuję rowerem(Światowy Dzień Roweru</p> <p>- poznanie budowy roweru, zasad bezpiecznego poruszania się rowerem,</p> <p>- rower - symbol zrównoważonego transportu,</p> <p>- promocja zdrowego stylu życia</p> <p>- wycieczki rowerowe</p> <p>Udział w ogólnopolskich projektach ekologicznych i prozdrowotnych</p> <p>- "Eko agenci - w poszukiwaniu dobrego klimatu", https://www.facebook.com/groups/621369018854055</p>	<p>Katarzyna Banasiak Mariola Mikołajczak</p> <p>Nauczyciele klas 1-3</p> <p>Izabela Synowiec Nauczyciele klas I - VIII nauczyciele techniki</p> <p>Barbara Mądra Anna Agnieszka Wardęcka</p>	<p>X</p> <p>cały rok</p> <p>4 X 2021 - - 31 V 2022</p>	<p>uczniowie klas 1-3</p> <p>Uczniowie klas 1-3</p> <p>cała społeczność szkolna</p> <p>Uczniowie klas 1b i 1c</p>
<p>Propagowanie proekologicznego sposobu myślenia oraz aktywności. Kształowanie właściwych postaw szlachetności,</p>	<p>- Organizowanie konkursów np. Powiatowy Konkurs Fotograficzny” CZTERY PORY ROKU”</p> <p>- Realizacja projektu ” Z przyszłolnego sadu w ogrody seniorów” - współpraca ze Stowarzyszeniem „Uśmiech dziecka” oraz z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Gminie Strzałkowo</p>	<p>Maria Hodak</p> <p>Barbara Gulczyńska Dorota Wojtaszak, wolontariusze</p>	<p>Cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>Uczniowie kla 4-8</p> <p>cała społeczność szkolna</p>

<p>zaangażowania społecznego i dbałości o środowisko i własne zdrowie</p>	<p>- MAŁA POLAGRA 2021/22 Jarmuż i pietruszka w roli głównej - Propagowanie prawidłowych nawyków żywieniowych w rodzinie oraz w szkole. Poznawanie i doskonalenie umiejętności kulinarnych.</p> <p>- Przeprowadzenie szkolnego projektu pt. „Świadomy konsument”. Projekt ma za zadanie pokazać konsumpcyjny sposób codziennego funkcjonowania</p> <p>- propagowanie zbiórek nakrętek, tonerów do drukarek, aparatów telefonicznych itp.</p> <p>Eko zasady - stworzenie kodeksu miłośnika przyrody (ustalenie zasad zachowania w szkole i w domu przyjaznych środowisku)</p> <p>Dzień Ziemi - "Idź do przyrody"</p> <p>- zabawy edukacyjne w terenie; naturalne mobile - prace plastyczne - techniczne,</p> <p>- matematyka w przyrodzie i recyklingu</p>	<p>zainteresowani nauczyciele</p> <p>Maria HODAK, DOROTA WOJTASZAK, IWONA REMIK, Izabela Malik, wychowawcy klas, rodzice, chętni nauczyciele</p> <p>nauczyciele techniki</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>Małgorzata Drzewiecka Nauczyciele klas 1-8 wychowawcy</p> <p>Barbara Mądra</p>	<p>wrzesień - grudzień</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>październik - listopad</p> <p>kwiecień</p>	<p>uczniowie klas 4-8</p> <p>uczniowie klas 4-8</p> <p>cała społeczność szkolna</p> <p>uczniowie klas 1-8</p> <p>Uczniowie klas 1-3</p>
---	--	---	--	---

	<p>Dzień Pustej Klasy- edukacja w przyrodzie Zabawy edukacyjne i ruchowe dzieci z różnych stron świata w naturalnym środowisku z wykorzystaniem materiałów przyrodniczych.</p>	<p>Agnieszka Wardęcka wychowawcy klas I-III</p> <p>Kasia Łysiak Grażyna Bednarek nauczyciele matematyki i przedmiotów przyrodniczych</p> <p>Katarzyna Jelińska Iwona Rogowska wychowawcy klas 1-3</p>	<p>czerwiec</p>	<p>uczniowie klas 4-8</p> <p>Uczniowie klas I - III</p>
--	---	---	-----------------	---

4. Instytucje współpracujące

W ramach realizacji Planu podjęta zostanie współpraca z następującymi podmiotami:

- Rodzice oraz Rada Rodziców
- Leśnictwo Wólka,
- Nadwarciański Park Krajobrazowy
- Urząd Gminy Strzałkowo (PSZOK)
- Starostwo Powiatowe w Słupcy
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kleczewie
- Unia Nadwarciańska
- Strzałkowski Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Świetlica Środowiskowa w Strzałkowie
- Stowarzyszenie "Uśmiech Dziecka" w Strzałkowie
- Stowarzyszenie "Rozwinąć Skrzydła" w Strzałkowie

5. Nadzór nad realizacją Programu

Sposoby ewaluacji Programu:

- analiza dokumentów, protokoły konkursów, quizów ekologicznych, fotografie, karty pracy dzieci, zielniki, albumy, prace plastyczno–techniczne, wiadomości zamieszczone na tablicy informacyjnej dla rodziców, wpisy w dziennikach zajęć w formie, papierowej oraz elektronicznej
- obserwacja uczniów w czasie zabaw i zajęć,
- zaangażowanie i udział w akcjach proekologicznych,
- zaangażowanie rodziców w przeprowadzonych zajęciach, konkursach, spotkaniach,
- opinia rodziców na temat spotkań warsztatowych.

W placówce powołuje się funkcję Koordynatora ds. Edukacji Ekologicznej, którego zadaniem jest nadzór na realizacją Planu, dokumentowanie wybranych działań oraz ewaluacja efektów w formie raportu przedstawianego Radzie Pedagogicznej najpóźniej na ostatnim posiedzeniu w roku szkolnym.

Funkcję Koordynatora ds. Edukacji Ekologicznej w roku szkolnym 2021/22 pełni Pani Dorota Wojtaszak.

Za nadzór pedagogiczny nad realizacją Planu oraz realizacją zadań przez Koordynatora ds. Edukacji Ekologicznej odpowiada Wicedyrektor.